

Хитрий чоловік

Один чоловік найшов гроші да й хитрує, як би поступить із жінкою, щоб вона кому не сказала; бо він знав, що жінки дуже нетерплячі - зараз розбредуть, як тільки що почують. От він пішов на двір да з надвору і уносить яйце у хату. "Жінко, - каже чоловік, увійшовши у хату, - оце, як бачиш, я яйце ізніс". Жінка його аж об себе ляпає - дивується, що чоловік яйце ізніс. Після того пішов чоловік на базар, накупив там бубликів, розвішав їх уночі перед вікнами на лісі, па колках, да й каже жінці уранці: "Жінко! Ти не чула, що сю ніч було?" - "Ні, не чула, - каже жінка, - а що ж там?" - "Бублишна туча летіла; я тебе будив, да ти не чула. Ось ходім лишень на двір да подивимось, чи не зачепилась котора в'язка". Пішли, дивляться. Жінка дивується, що на лісі зачепились бублики, думає, що се їй сниться. "Збирай, жінко, щоб хто не побачив да не сказав пану сотнику; бо йому як скаже хто про сі бублики, дак він звелить їх до себе принести". Після сього чоловік якось і каже жінці: "Ось, жінко, іще буде куряча туча летіть, дак ти заховайся у погреб; я тебе там накрию, а сам сховаюсь, куда сам знаю". От узяв зачинив жінку у погреб, да там і накрив її лубком; на лубок посипав гречки, напуска туди курей: вони і давай клювать собі тую гречку. Жінка ж сидить там да й не поворохнеться вже. Поїли кури гречку, а чоловік і питає жінку: "Чи ти, жінко, тут?" - "Тут, да ізлякалась дуже! Що, пролетіла куряча туча?" - "Пролетіла!". - "Що ж, багато курей наловив?" - "Еге! Насилу свої вдержав". Недовго після сього чоловік ходив кудись, да прийшовши додому і каже жінці: "Оце, жінко, був я на базарі і щось там бачив, да боюсь тобі казать, щоб ти не сказала кому". - "Ні, не бійсь, не скажу!" - "Бачив я, жінко, як пана сотника водили по базару, начеплявши йому на шию потрохів за те, що у кражі піймали". - "Оце! Чи можна ж то було сподіваться сього от його? Дивно!.."

Наробивши таких штук, чоловік на що хотів, на те й тратив гроші ті, що ізнайшов. А жінка бачить, що чоловік її набрав десь багато грошей, да й питає його: "Де се ти грошей набрав, Іване?" - "Мовчи, жінко, да не кажи нікому; се я ізнайшов їх". - "Коли же се ти їх ізнайшов? Чому ж ти мені й досі не сказав?" - "Да за клопотами не вспів". - "Да коли ж ти таки ізнайшов, скажи мені теє время?" - "А тоді, як яйце ізніс да тобі уніс; да тоді, як бублишна туча летіла; да тоді, як пана сотника водили по базару". Жінка й мовчала, да недовго; чоловік якось побив її, от вона й побігла до сотника жаловаться: "Пане сотнику! Я тобі щось хочу казать". - "Кажі, кажі, молодичко!" - одказує сотник. "Отак, пане сотнику! Мій чоловік ізнайшов гроші, просив мене, щоб я нікому не казала, да тепер іще бить мене начав, дак я оце прийшла тобі казать". - "А, так ось як! - каже сотник. - Ну, погуляй же тут, подожди; ось я за їм зараз пошлю кого-небудь". Скоро прийшов і чоловік. Сотник і питає його: "Чому се ти не кажеш мені, що гроші ізнайшов? Га?" - "Ні, - каже чоловік, - грошей я ніяких не находив. А ось я прийшов казать, що моя жінка щось не при собі, мов". - "Еге, дак ось як! - закричала жінка. - Ты ізнаходиш гроші, а жінка твоя дуріє?" - "Да коли ж я гроші ізнайшов?" - "А тоді, як яйце ізніс; забув?" - "Ну дивися ж сам, пане сотнику, що се вона каже! Чи можна ж таки чоловіку яйце знести? Я тобі казав, що вона щось не теє!" - "Е, сякий-такий! А як куряча туча да бублишна летіли; іще й се, може, скажеш, що не правда?" - "Вона, як сам, пане, бачиш, не при собі!" - "Не при собі! А те забув, що ти іще і тоді гроші ізнайшов, як пана сотника водили по базару, навішавши на шию потрохів йому? Ага, попавсь!" - "Ну, пане, воля твоя, вона зовсім надурила". А сотник, почувши, що каже на його жінка, велів її добре вибить, щоб не давала язика волі. "Бач, жінко, що то значить не держать дурного свого язика на привязи!" - сказав чоловік, як вернулись додому.